

Sygn. akt IX Ca 165/14

POSTANOWIENIE

Dnia 10 czerwca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IX Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Dorota Ciejek (spr.)
Sędziowie:	SO Jolanta Strumiłło SO Bożena Charukiewicz
Protokolant:	sekr. sądowy Ewelina Gryń

po rozpoznaniu w dniu 10 czerwca 2014 r. w Olsztynie na rozprawie

sprawy z wniosku S. Ł.

z udziałem H. P.

o stwierdzenie nabycia spadku po J. Ł., W. Ł.

i K. Ł.

na skutek apelacji uczestniczki od postanowienia Sądu Rejonowego

w S. z dnia 21 listopada 2013 r., sygn. akt I Ns 478/13

postanawia:

I. zmienić zaskarżone postanowienie w punkcie III i stwierdzić, że spadek po K. Ł. synu J. i W., zmarłym dnia 11 września 2012 roku w W., ostatnio stale zamieszkałym w W., na podstawie ustawy nabyli siostra H. P. i brat S. Ł. po 1/2 części każde z nich,

II. oddalić apelację w pozostałym zakresie,

III. przyznać adwokatowi M. J. kwotę 60 zł (sześćdziesiąt złotych) powiększoną o podatek VAT tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu uczestniczce H. P..

Sygn. akt IX Ca 165/14

UZASADNIENIE

Wnioskodawca S. Ł. wniósł o stwierdzenie nabycia spadku po swoim ojcu J. Ł., matce W. Ł. i bracie K. Ł..

Uczestniczka postępowania H. P. przychyliła się do wniosku.

Postanowieniem z dnia 21 listopada 2013 r. Sąd Rejonowy w Szczytnie stwierdził, że:

- spadek po J. Ł., synu S. i F., zmarłym dnia 21 października 1986 r. w W., ostatnio stale zamieszkałym w W., na podstawie ustawy nabyli: żona W. Ł. z d. Z. oraz dzieci: S. Ł. i K. Ł. – po 1/3 części każdy z nich. Ponadto stwierdził, że spadek po W. Ł. z d. Z., córce P. i M., zmarłej dnia 19 maja 2003 r. w S., ostatnio stale zamieszkałej w W., na podstawie ustawy nabyły dzieci: H. P. z d. K. (córka B.), S. Ł. i K. Ł. (synowie J.) – po 1/3 części każdy z nich;

- spadek po K. Ł., synu J. i W., zmarłym dnia 11 września 2012 r. w W., ostatnio stale zamieszkałym w W., na podstawie ustawy nabył w całości brat S. Ł. (syn J. i W.).

Według ustalonego przez Sąd Rejonowy stanu faktycznego J. Ł. zmarł dnia 21 października 1986 r. w W., gdzie ostatnio na stałe mieszkał przed śmiercią. W chwili śmierci był żonaty z W. Ł., posiadał dwóch synów: S. Ł. i K. Ł.. Innych dzieci nie miał, nie sporządził testamentu. Nie był właścicielem gospodarstwa rolnego.

W. Ł. z d. Z. zmarła dnia 19 maja 2003 r. w S., gdzie ostatnio na stałe przed śmiercią mieszkała. W chwili śmierci była wdową, miała troje dzieci: H. P. z d. K., S. Ł. i K. Ł.. Innych dzieci nie miała, nie sporządziła testamentu.

K. Ł. zmarł w dniu 11 września 2012 r. w W., gdzie na stałe mieszkał przed śmiercią. W chwili śmierci był kawalerem, nie miał dzieci. Jego rodzice W. Ł. i J. Ł. zmarli przed nim, pozostawiając syna pochodzącego ze związku małżeńskiego S. Ł.. Nadto W. Ł. miała córkę pochodzącą sprzed jej małżeństwa z J. H. P..

W ocenie Sądu Rejonowego wszyscy spadkobiercy należeli do kręgu spadkobierców ustawowych, gdyż żaden ze spadkodawców nie sporządził testamentu. Stosownie do art. 931 § 1 k.c. udziały spadkobierców po J. Ł. i W. Ł. są równe. Spadek po K. Ł. powinni natomiast odziedziczyć jego brat S. Ł. i przyrodnia siostra H. P. w stosunku $\frac{3}{4}$ do $\frac{1}{4}$, czego jednak błędnie nie orzeczono w postanowieniu.

Uczestniczka postępowania H. P. zaskarżyła powyższe postanowienie nieformalną apelacją, określoną jako sprzeciw, w której domagała się ponownego stwierdzenia nabycia spadku. W uzasadnieniu wskazała, iż Sąd Rejonowy orzekł jedynie o spadku po ojcu, nie orzekając stwierdzenia nabycia spadku po matce uczestniczki W. Ł..

Ustanowiony dla skarżącej w postępowaniu międzyinstancyjnym profesjonalny pełnomocnik z urzędu poprał apelację uczestniczki i wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest w części zasadna.

W niniejszej sprawie spadek po K. Ł. dziedziczy nie tylko S. Ł., ale również uczestniczka postępowania H. P., przyrodnia siostra S. Ł.. Każdy z nich dziedziczy ten spadek w częściach równych.

Zgodnie z art. 932 § 3 k.c. w braku zstępnych i małżonka spadkodawcy cały spadek przypada jego rodzicom w częściach równych. Stosownie natomiast do art. 932 § 4 k.c. jeżeli jedno z rodziców spadkodawcy nie dożyło otwarcia spadku, udział spadkowy, który by mu przypadł, przypada rodzeństwu spadkodawcy w częściach równych.

Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 14 października 2011 r., (III CZP 49/11 OSNC 2012/3/35), którą Sąd Okręgowy podziela, wyrażono stanowisko, zgodnie z którym jeżeli jeden z rodziców spadkodawcy nie dożył otwarcia spadku, udział spadkowy, który by mu przypadł, dziedziczy na podstawie art. 932 § 4 k.c., w częściach równych rodzeństwo rodzone i przyrodnie spadkodawcy. Oznacza to, że rodzeństwo spadkodawcy ma własny tytuł do dziedziczenia udziału spadkowego, który został zwolniony przez zmarłego rodzica spadkodawcy i nie przejmuje tego udziału jako zstępny rodzica.

Z powyższego względu zaskarżone postanowienie podlegało zmianie przez stwierdzenie, że spadek po K. Ł. nabyli siostra H. P. i brat S. Ł. po 1/2 części każde z nich.

W pozostałym zakresie natomiast apelacja podlegała oddaleniu. Nie jest zasadny zarzut podniesiony w apelacji przez skarżącą, iż Sąd Rejonowy w swoim orzeczeniu nie uwzględnił stwierdzenia nabycia spadku po W. Ł.. Wniosek S. Ł. dotyczył stwierdzenia nabycia spadku po trzech osobach: J. Ł., W. Ł. i K. Ł.. Spadkodawczyni W. Ł. w chwili śmierci była wdową, w związku z czym stosownie do art. 931 § 1 k.c. spadek po niej nabyły jej dzieci: H. P., S. Ł. i K. Ł.. Rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego w tym zakresie oraz co do stwierdzenia nabycia spadku po J. Ł. były zatem prawidłowe.

Z powyższych względów na podstawie art. 386 § 1 i art. 385 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji postanowienia.

O kosztach pomocy prawnej udzielonej uczestniczce postępowania H. P. przez adwokata z urzędu orzeczono na podstawie § 9 pkt 2 w zw. z § 2 ust. 3 i § 13 ust. 1 pkt 1 w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (j.t. Dz. U. z 2013 r. poz.461).

Postanowieniem z 1.09.14 – sprostowano uzasadnienie